

Rail Balticu juhtrühma protokoll

Tallinn

25.05.2023 nr 25-4/23-25-1

Algus: 16.05.2023 kell 15.00

Lõpp: 16.05.2023 kell 16.30

Juhatas: Sander Salmu

Protokollis: Pärja Bärg

Võtsid osa: Andres Lindemann, Kaarel Kose, Anvar Salomets, Margus Viiklepp, Riivo Tuvike, Marku Lamp, Merje Stanciene, Toomas Alle, Rašid Pulatov, Heddy Klasen, Merje Krinal, Erik Kosenkranius, Gert Siniloo, Ene-Liis Bachmann, Heiki Hepner, Kristjan Kaunissaare, Liina Roosimägi, Kristi Talving, Eleri Kautlenbach, Heigo Saare, Kaido Zimmermann, Klen Jäärats

Päevakord:

1. Rail Baltica ehitus ja hanked –Anvar Salomets, Rail Baltic Estonia OÜ
2. Maadeomandamise seis – Merje Krinal, Maa-amet
3. Lõuna-Pärnumaa maakonnaplaneeringu uuendamisest – Eleri Kautlenbach, Rahandusministeerium

1. A.Salomets annab ülevaate RB projekti seisust.

Heaks on kiidetud 5 keskkonnamõjude hindamise aruannet.

Töös on kolm keskkonnamõjude hindamise aruande koostamist:

- Soodevahe-Muuga
- Tootsi-Pärnu
- Pärnu-Eesti/Läti piir

On saavutatud kokkulepe ühisettevõttega RB Rail AS 55 km projekteeritud trassilõikude projektide üleandmiseks RBE-le.

Valminud on kuus rajatise objekti, millest kaks Transpordiameti (edaspidi TRAM) objekti ja üks õhuliini ristumine.

Ehituslepingud on sõlmitud:

- 11 rajatise objekti, millest neli TRAMi objekti;
- kaks õhuliini ristumist ja üks gaasiristumine;
- Ülemiste jaama-ala 1520 mm laiusega raudteeinfrastruktuuri ehitustööd;
- Ülemiste terminali raudteerajatiste ehitustööd;
- Ülemiste reisiterminali põhjapoolsete välialade projekteerimistööd;

- Pärnu reisiterminali juurdepääsutee I etapi ehitus.

Hankes on:

- 3 rajatiste objekti (TRAM);
- 2 põhitrassi lõiku;
- 1 õhuliini ristumine;
- 1 Ülemiste reisiterminali raudteerajatiste omanikujärelevalve.

Lisaks eelnevatele on avaldatud kaks põhitrassihanget: Harju/Rapla maakonna piir-Sihi tee ja Ülemiste-Soodevahe. Mõlema lepingu kestvused on 4 aastat, lepingud sõlmitakse ja töid alustatakse sügisel.

Hankeplaan näeb 2023. aastal ette veel järgmiste hangete välja kuulutamist:

- Soodevahe jaam;
- Soodevahe – Kangru;
- Kangru-Saku;
- Saku-Harju maakonna piir;
- Loone küla – Hagudi;
- Hagudi-Alu;
- Alu-Kärpa.

Ülemiste rahvusvahelise reisiterminali hangetest on lepingus Ülemiste piirkonna raudteetaristu ümberehitus, põhjapoolsete välialade projekteerimine ja raudteerajatiste ehitamine. 2023. a avaldatakse veel Suur-Sõjamäe tänava projekteerimise hange, põhjapoolsete välialade ekspertiisi hange ja tunnel nr. 5 ehitamise hankimine koostöös Tallinna Linnavalitsusega.

Pärast esimese hanke ebaõnnestumist muudetud hanke strateegia, kus suur hange jaotati väiksemateks tükkideks, on ennast õigustanud, ning on toonud kokkuhoiu. Ehitustöödega alustatakse käesoleva aasta mai kuu lõpus ja järgmine etapp algab suvel.

Ülemiste veeremidepoo põhiprojekt on valminud, ehituse algus I etapp 2023. a sügisel. Kohalike peatuste ehitamise koostöökokkulepped sõlmitud 10 kohaliku omavalitsusega.

Küsimused/kommentaariid

K.Kose küsib kuidas algavad ehitustööd Ülemistel liiklust mõjutama hakkavad?

A.Salometsa sõnul avalduvad suuremad mõjud trammideede ehitusel, mis algavad 2024.

a. Rašid Pulatov lisab, et ajutisi mõjutusi võib kaasa tuua ka ehitustranspordi liikumine objektile.

K.Kose küsib, kas mõni kohalik omavalitsus on algatanud planeeringuid ka laiematel peatuse alades, et suunata arengu perspektiivi ka ümbritsevatele aladele?

A.Salomets vastab, et tema andmetel hetkel seda kuskil tehtud ei ole, kuid Pärnus näiteks on uuritud ühistranspordi ühilduvust.

K.Kose lisab, et sellised uuringud on vajalikud, et planeerida kohalike peatuste ümbrust paremini. Hetkel asuvad peatused pigem elupiirkondadest kaugel, kuid tulevikus on need maa-alad väärtusliku arengu perspektiiviga.

A.Salomets tõdeb, et oodatakse suuremat panust ja koostööd kohalike omavalitsuste poolt.

K. Kose küsib Ülemiste terminali haldamise kohta?

A. Lindemann (MKM) selgitab, et maa kuulub antud alal riigile, hoonestusõigus on hetkel Eesti Raudteel, see antakse üle Rail Baltic Estonia OÜ-le (edaspidi RBE) ja lahendatakse muud maaküsimused vajalikes kohtades isiklike kasutusõigustega.

K.Kose täpsustab, kas terminali hoonesse on kavandatud ka kommertstegevus? Kas hoonet hakkab haldama RBE või on võimalus ka erarahastuste kaasamine?

Anvar Salomets vastab, et see ei ole hetkel otsustatud, kaalutakse erinevaid alternatiive.

Riivo Tuvike lisab, et Tallinna Lennujaam on valmis otsuse korral Ülemiste reisiterminali haldamises osalema.

2. Maadeomandamise seisust teeb ülevaate Merje Krinal Maa-ametist

Maade omandamise töömaht on 1122 katastriüksust millest:

- Eraomandis 825 tk
- Munitsipaalomandis 82 tk
- Riigiomandis 215 tk

Era omanikelt on omandatud 356 tk ehk 43%. Lisa omandamisi tuleb hetkel teha 80-lt katastriüksuselt.

Suur probleem on hindamisejõudlus. Takerdutakse peamiselt ehituspotentsiaali hindamisse, mille jaoks küsitakse kohalikult omavalitsuselt sisendit, sisendi andmine võtab tihti väga kaua aega. Tähtaegu pikendatakse ja hindajad ei saa vajalikke andmeid. Enamik õigusvaidlusi on samuti seotud kohalikuomavalitsuse kehtestatud üldplaneeringus kavandatud potentsiaaliga, millega maaomanikud ei nõustu. Lisaks on hindajaid on vähe ja seetõttu ka jõudlus väike.

Küsimused/kommentaariid

A.Lindemann küsib kuidas Maa-ametil endal jõudlusega on kui hindamise probleem kõrvale jätta?

Merje Krinal vastab, et paljuski takerdutakse siiski hindamise taha. Eestis lihtsalt ei ole piisavalt 7-taseme hindajaid, töö on keerukas ja kuna hindajad peavad olema valmis võimalike kohtuvaidluste puhul ka kohtus oma hinnanguid põhjendama, on hindajaid keeruline leida. Kohtuvaidlused võtavad hindajatelt palju ajalist ressursi. Muret võiksid aidata leevendada juriidilise toe suurendamine Maa-ametis.

K.Kaunissaare küsib kas abi ei oleks sellest, kui hindaja oleks tasustatud eraldi ka kohtuvaidlustesse panustamise eest?

M.Krinal vastab, et on kaalunud tunnipõhise tasu väljatöötamist. Seni ei ole see toiminud.

S.Salmu küsib: Kuidas motiveerida kohalikke omavalitsusi kiiremini vastama?

H.Hepner selgitab, et vastamise viide tekib ka sellest et kohalikud omavalitsused ei ole valmis võtma nii suurt vastutust. Aga ka sellest, et kuna erinevad komisjonid kogunevad kuus korra või harvemalt, siis võibki vastamine võtta kaua olenevalt sellest, millal küsimus valda jõuab. 30 päevaga vastus saada on väga hästi.

3. Eleri Kautlenbach annab ülevaate Lõuna-Pärnumaa maakonnaplaneeringu koostamisest

Ajaliselt kõige mahukam on mõjude hindamine ja planeeringu koostamine.

Oleme pikalt tegelenud Natura hindamisega, tänaseks on selge, et kõik alternatiivid avaldavad negatiivset mõju läbi barjääri efekti või müra ja tuleb küsida Natura erisust Vabariigi Valitsuselt. Natura aruanne on suures pildis valimis, esialgne KSH aruanne on ka valmis, kuid tagasiside põhjal on seda vaja täpsustada.

Täpsustamist vajavad mitmed lepingulised asjaolud Töövõtjaga ning alltöövõtjatega.

Võib osutada vajalikuks Lõuna-Pärnumaa MP osas KSH programmi avalik arutamine lähiajal.

Planeeringulahendus võiks avalikkuse ette jõuda 2023. a sügisel.

Küsimused ja kommentaarid:

A. Lindemann tänab Rahandusministeeriumi projektijuhti Eleri Klautenbachi , Keskkonnaametit ja Keskkonnaministeeriumit, kes on väga sisukalt protsessis kaasas olnud.

(allkirjastatud digitaalselt)
Sander Salmu
Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Pärja Bärge
Protokollija